

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 8Co/7/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1423208690
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Holická
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2024:1423208690.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Holickej a členov senátu JUDr. Jany Vlčkovej a JUDr. Ondreja Krajča v právnej veci žalobkyne: S. H., J.. XX.XX.XXXX, G. E. XXXX/XXX, G., zastúpenej: Advokátska kancelária Prachová & Partners, s. r. o., so sídlom Pribinova 20, Bratislava, IČO: 50 491 300, proti žalovaným: X. X. P., J.. XX.XX.XXXX, G. E. XXXX/XXX, G., X.I. P., J.. XX.XX.XXXX, G. E. XXXX/XXX, G., X. Z. P., J.. XX.XX.XXXX, G. Š. XXXX/XX, G., X. V. P., J.. XX.XX.XXXX, G. Š. XXXX/XX, G., X. J. Q., J.. XX.XX.XXXX, G. S. XXX/XX, G., X. A. S., J.. XX.XX.XXXX, G. E. XXXX/XXX, G., X. D. Č. O., J.. XX.XX.XXXX, G. K. XXXX/X, G., X. O. H., J.. XX.XX.XXXX, G. E. XXXX/XXX, G., X. N. Z., J.. XX.XX.XXXX, G. E. XXXX/XXX, G., XX. S. X., J.. XX.XX.XXXX, G. E. XXXX/XXX, G., XX. M. N., J.. XX.XX.XXXX, G. M. W. XXX/XX, E. G., XX. Z. N., J.. XX.XX.XXXX, G. M. W. XXX/XX, E. G., XX. X. Č., J.. XX.XX.XXXX, G. K. XXXX/X, G., XX. M. K., J.. XX.XX.XXXX, G. G.-I., XX. Z. H., J.. XX.XX.XXXX, G. E. XXXX/XXX, G., XX. S. Z., J.. XX.XX.XXXX, G. F. A. XXX/XX, L., XX. H. G., J.. XX.XX.XXXX, G. X. XXXX/X, G., XX. Z. K., J.. XX.XX.XXXX, G. E. XXXX/XXX, G., XX. Q. K., J.. XX.XX.XXXX, G. E. XXXX/XXX, G., XX. X. V., J.. XX.XX.XXXX, G. E. XXXX/XXX, G., XX. I. K., J.. XX.XX.XXXX, G. E. XXXX/XXX, G., XX. D. K., J.. XX.XX.XXXX, G. E. XXXX/XXX, G., XX. K. H., J.. XX.XX.XXXX, G. E. XXXX/XXX, G., XX. L. H., J.. XX.XX.XXXX, G. E. XXXX/XXX, G., XX. S. K., J.. XX.XX.XXXX, G. E. XXXX/XXX, G., XX. V. Q., J.. XX.XX.XXXX, G. E. XXXX/XXX, G., XX. Z. Y., J.. XX.XX.XXXX, G. E. XXXX/XXX, G., XX. H. Y., J.. XX.XX.XXXX, G. E. XXXX/XXX, G., XX. I. G., J.. XX.XX.XXXX, G. E. XXXX/XXX, G., XX. Y. E., J.. XX.XX.XXXX, G. E. XXXX/XXX, G., XX. L. E., J.. XX.XX.XXXX, G. E. XXXX/XXX, G., XX. S. F., J.. XX.XX.XXXX, G. E. XXXX/XXX, G., XX. K. F., J.. XX.XX.XXXX, G. J. XXXX/XE, G., XX. I. O., J.. XX.XX.XXXX, G. I. XXXX/XXX, G., XX. Z. H., J.. XX.XX.XXXX, G. E. XXXX/XXX, G., XX. K. G., J.. XX.XX.XXXX, G. E. XXXX/XXX, G., XX. Z. L., J.. XX.XX.XXXX, G. E. XXXX/XXX, G., XX. K. K., J.. XX.XX.XXXX, G. E. XXXX/XXX, G., XX. S. Y., J.. XX.XX.XXXX, G. N. XXX/XX, Ž. J. E., XX. Z. Š., J.. XX.XX.XXXX, G. E. XXXX/XXX, G., XX. S. Š., J.. XX.XX.XXXX, G. E. XXXX/XXX, G., XX. J. Q., J.. XX.XX.XXXX, G. E. XXXX/XXX, G., XX. S. Y., J.. XX.XX.XXXX, G. E. XXXX/XXX, G., XX. H. G., J.. XX.XX.XXXX, G. E. XXXX/XXX, G., XX. K. E., J.. XX.XX.XXXX, G. E. XXXX/XXX, G., XX. Z. E., J.. XX.XX.XXXX, G. E. XXXX/XXX, G., XX. Q. H., J.. XX.XX.XXXX, G. E. XXXX/XXX, G., XX. S. Z., J.. XX.XX.XXXX, G. E. XXXX/XXX, G., XX. S. Z., J.. XX.XX.XXXX, G. W. M., G. XXXX/XX, Š., XX. S. S., J.. XX.XX.XXXX, G. L. XXX/XX, K., XX. M. N., J.. XX.XX.XXXX, G. Š. XXXX/XX, G., XX. J. S., J.. XX.XX.XXXX, G. Ď. XXXX/XX, G., XX. S. H., J.. XX.XX.XXXX, G. E. XXXX/XX, G., XX. S. I., J.. XX.XX.XXXX, G. M. W. XXX/X, S., XX. K. H., J.. XX.XX.XXXX, G. E. XXXX/XX, G., zastúpeným: BYTOKOMPLET, s.r.o., so sídlom Kamenárska 18, Bratislava, IČO: 35 698 845, právne zastúpeným JUDr. Rudolfom Mičietom, advokátom so sídlom Medzilaborecká 21, Bratislava, o dočasné pozastavenie účinnosti rozhodnutia vlastníkov bytov a nebytových priestorov nariadením neodkladného opatrenia, na odvolanie žalobkyne proti uzneseniu Mestského súdu Bratislava IV zo dňa 21. decembra 2023 č. k. 52C/91/2023 - 162, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie zamietol návrh žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiada, aby súd dočasne pozastavil účinnosť rozhodnutia prijatého písomným hlasovaním vlastníkov bytov a nebytových priestorov bytového domu na E. W.. Č.. XXX, XXX, XXX I. G., evidovaného na pozemku parcely registra „U. s parcelným číslom XXX, zastavaná plocha a nádvorie, zapísanom na liste vlastníctva č. XXXX pre k. ú. I., uskutočneným v dňoch 26.10.2023 - 06.11.2023 v znení: „Vlastníci bytov a nebytových priestorov bytového domu E. XXX, XXX, XXX G. súhlasia s vyasfaltovaním bočného chodníka zo štítovej strany bytového domu E. a úhradou z fondu prevádzky, údržby a opráv v cene diela v celkovej sume 4.955,58 eur vrátane DPH, spoločnosťou Pittel+Brausewetter s.r.o., Stará Vajnorská 1, 831 04 Bratislava, IČO: 35 943 653, a zároveň splnomocňujú správcu bytového domu - BYTOKOMPLET, s.r.o., Kamenárska 18, 821 04 Bratislava, IČO: 35 698 845, v zastúpení F.. O. E., na podpis zmluvy o dielo so spoločnosťou Pittel+Brausewetter s.r.o., Stará Vajnorská 1, 831 04 Bratislava, po jej odsúhlasení zástupcom vlastníkov.“, do právoplatného skončenia konania vo veci samej v zmysle § 14a ods. 8 zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov, v ktorom sa žalobkyňa žalobou, podanou spolu s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia, domáha určenia neplatnosti predmetného rozhodnutia vlastníkov bytov a nebytových priestorov. Uviedol, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia žalobkyňa odôvodnila tým, že je výlučnou vlastníčkou nehnuteľnosti zapísanej v katastri nehnuteľností na liste vlastníctva č. XXXX, vedenom Okresným úradom Bratislava, okres Bratislava II, obec BA-I., katastrálne územie I., a to: (i) byt číslo X, nachádzajúci sa na prízemí bytového domu so súpisným číslom XXXX, vchod E. XXX, postaveného na pozemku parcele registra „U.“ číslo XXX, druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie s celkovou výmerou 791 m², (ii) podiel priestoru na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu a na príslušenstve o veľkosti 26354/1000000, ktorý je nerozlučne spojený s vlastníctvom bytu číslo X. Tvrdila, že predmetný bočný chodník zo štítovej strany bytového domu sa však nachádza už na susednom pozemku evidovanom na liste vlastníctva č. XXXX vedenom Okresným úradom Bratislava, okres Bratislava II, obec BA-I., H. Ú. I.. Uvedený chodník má byť teda podľa hlasovania žalovaných zrealizovaný a vyasfaltovanie uskutočnené na pozemku, ktorý už nespadá do spoločných častí a spoločných zariadení bytového domu, ale na susednom pozemku, ktorého vlastníckymi sú osoby odlišné od vlastníkov vedených na liste vlastníctva č. XXXX. Údržba, oprava či vyasfaltovanie chodníka spadá v plnom rozsahu pod réžiu, práva a povinnosti vlastníkov nehnuteľnosti evidovaných na liste vlastníctva č. XXXX, aj keď niektorí vlastníci sa môžu vyskytnúť na oboch listoch vlastníctva. Ďalej poukázala na to, že dňa 19.09.2023 sa konala schôdza vlastníkov bytov a nebytových priestorov bytového domu v priestoroch L. Ž. XX, G., so začiatkom o 18.00 hod, v rámci ktorej bol rozoberaný plán použitia prostriedkov FPÚO bytového domu na roky 2023-2024, konkrétne aj na rekonštrukciu chodníka a odsúhlasenie cenovej ponuky. O uvedenej investičnej akcii správca v rámci predmetnej schôdzy oznámil, že vyhlási písomné hlasovanie. Rovnakého dňa správca konštatoval, že osloví druhého správcu, ktorý zodpovedá za susedný pozemok, a navrhne mu spolupodieľanie sa na nákladoch vynaložených na rekonštrukciu chodníka, o čom však spoluvlastníci neboli informovaní. Správca bytového domu, resp. konateľ správca F.. O. E. pri vyhotovovaní konkrétnej písomnej otázky a jej zaslaní neoboznámil všetkých vlastníkov bytov a nebytových priestorov o vyššie uvádzaných skutočnostiach; na túto nesprávnosť ešte pred samotným hlasovaním poukazovala žalobkyňa, a to prostredníctvom zástupcu vlastníkov bytov a nebytových priestorov (pána Y. E.), ktorý má oprávnenie zasahovať do znenia otázok písomného hlasovania. Konkrétne znenie otázok v rámci predmetného hlasovania koncipoval F.. O. E., a to bez ich predošlého odsúhlasenia zo strany vlastníkov bytov a nebytových priestorov. Žalobkyňa z uvedených dôvodov nesúhlasila s použitím finančných prostriedkov z fondu prevádzky, údržby a opráv bytového domu na úpravu chodníka na pozemku, ktorý nie je predmetom vlastníctva žalobkyne a žalovaných. Použitie finančných prostriedkov z fondu bytového domu na uvedený chodník by malo za následok zmarenie účelu, na ktorý bol prvotne zriadený. Zo strany správcu podľa žalobkyne došlo k porušeniu jeho zákonných povinností hospodáriť s majetkom vlastníkov bytov a nebytových priestorov s odbornou starostlivosťou, chrániť práva vlastníkov a uprednostňovať ich záujmy. Je prípustné, aby správca uhrádzal z fondu prevádzky, údržby a opráv zjavne neopodstatnené výdavky, ktoré nesúvisia so správou domu. Zároveň tým dochádza k neodôvodnenému zásahu do vlastníckeho práva subjektov, ktorým patria vlastnícke práva a povinnosti k susednému pozemku. Žalobkyňa bola toho názoru, že v prípade nenariadenia neodkladného opatrenia by mohlo dôjsť k uzatvoreniu zmluvy o dielo na úpravu chodníka, čím by došlo k použitiu finančných prostriedkov z fondu prevádzky, údržby a opráv bytového domu a vlastníkom bytov a nebytových priestorov by vznikla škoda na ich majetku a nenávratná ujma na právach a oprávnených záujmoch. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia posúdil podľa § 2 ods. 6, § 2 ods. 9, 10 a 11, § 6 ods. 2, § 8 ods. 3, § 8b ods. 1 písm. a), b), c), d) a j), § 9 ods. 8 písm. a), § 10 ods. 3, § 14a ods. 8 zákona č. 182/1993 Z.

z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov, § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, 2 písm. c) a d), § 326 ods. 1, 2, § 328 ods. 1, § 329 ods. 1 vety prvej a ods. 2 CSP a dospel súd k záveru, že na nariadenie neodkladného opatrenia nie sú splnené zákonné podmienky. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol z dôvodu, že žalobkyňa neosvedčila existenciu subjektívneho nároku, ktorému by mala byť poskytnutá ochrana nariadením neodkladného opatrenia, keď neosvedčila existenciu ani najzákladnejšej skutočnosti dôležitej pre rozhodnutie súdu, a sice skutočnosti, že predmetný chodník sa nachádza na pozemku nepatriacom vlastníkom bytov a nebytových priestorov. Žalobkyňa totiž vo svojom návrhu nikde nekonkretizovala, o aký chodník má presne ísť, t. j. kde presne sa má táto stavba nachádzať (na akej parcele). Žalobkyňa vo svojom návrhu uviedla len toľko, že má ísť o „bočný chodník zo štítovej strany bytového domu“, ktorý sa má nachádzať na „susednom pozemku evidovanom na liste vlastníctva č. XXXX“. Na tomto liste vlastníctva je však evidovaných 32 parciel. Žalobkyňa neosvedčila konkrétnu polohu (umiestnenie) predmetného chodníka (napr. geometrickým plánom, fotografiami miesta a pod.). Bytový dom by pritom mal mať prinajmenšom dve štítové (bočné) strany. Túto skutočnosť nebolo možné zistiť ani zo žalobkyňou predloženej informatívnej katastrálnej mapy z portálu elektronických služieb katastra nehnuteľností (a ani z ostatných listinných príloh). Žalobkyňa teda neosvedčila svoje základné skutkové tvrdenie, že peniaze z fondu prevádzky, údržby a opráv bytového domu majú byť použité na vyasfaltovanie chodníka nachádzajúceho sa na pozemku, ktorý nie je vo vlastníctve vlastníkov bytov a nebytových priestorov. Tento nedostatok bol bez ďalšieho dôvodom na zamietnutie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v celom rozsahu. Nad rámec toho uviedol, že ani v prípade osvedčenia tejto spornej skutočnosti (polohy chodníka) by návrh žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia s najväčšou pravdepodobnosťou nebol dôvodný. Súd sa môže len domnievať (aj keď to nie je možné ustáliť s istotou), že predmetný chodník sa nachádza na parcele registra „U. parc. č. XXX/X, zapísanej na liste vlastníctva č. XXXX pre k. ú. I.. Ako vyplýva z predloženej katastrálnej mapy, ide o parcelu, ktorá bezprostredne prilieha a obklopuje bytový dom na E. W. Č.. XXX, XXX, XXX. Žalobkyňa pritom vo svojom návrhu opomenula uviesť, že absolútna väčšina vlastníkov bytov a nebytových priestorov v bytovom dome (vrátane samotnej žalobkyne) sú zároveň podielovými spoluvlastníkmi predmetnej parcely č. XXX/X (ako aj ostatných parciel evidovaných na liste vlastníctva č. XXXX). Z listu vlastníctva č. XXXX ďalej vyplýva, že na ňom sú evidované parcely, ktoré priliehajú a obklopujú bytový dom na E. W. Č.. XXX, XXX, XXX a susedný bytový dom na D. W. Č.. XX, XX, XX, pričom vlastníci bytov a nebytových priestorov oboch týchto bytových domov sú zároveň evidovaní ako podieloví spoluvlastníci parciel evidovaných na tomto liste vlastníctva. To vyplýva aj zo žalobkyňou predložených zápisníc. V zápisnici zo schôdze vlastníkov zo dňa 19.09.2023 sa v bode 9. (plán použitia prostriedkov FPÚO) uvádza, že správca požiada Spoločenstvo vlastníkov bytov D. o súhlas ako spoluvlastníka pozemku so spolupodieľaním sa na nákladoch asfaltovania. Zo zápisnice z vyhodnotenia písomného hlasovania vlastníkov zo dňa 07.11.2023 je potom zrejmé, že vlastníci v bytovom dome na E. W. Č.. XXX, XXX, XXX odsúhlasili asfaltovanie chodníka aj v prípade, ak sa vlastníci v bytovom dome na D. W. Č.. XX, XX, XX nebudú spolupodieľať na nákladoch tohto asfaltovania. Predmetná parcela tak podľa názoru súdu jednoznačne spĺňa definíciu tzv. príľahlého pozemku v zmysle § 2 ods. 6 zákona č. 182/1993 Z. z., keďže ide o pozemok bezprostredne príľahlý k bytovému domu, a teda patriaci k tomuto domu. Takisto chodník nachádzajúci sa na tejto parcele s najväčšou pravdepodobnosťou slúži výlučne vlastníkom bytov a nebytových priestorov v bytovom dome, a preto ide o príslušenstvo bytového domu. Pokiaľ správca vykonáva rekonštrukciu chodníka nachádzajúceho sa na príľahlom pozemku, plní tým svoje zákonné povinnosti pri správe bytového domu, medzi ktoré patrí okrem iných aj povinnosť zabezpečiť prevádzku, údržbu, opravy, rekonštrukciu a modernizáciu spoločných častí domu, spoločných zariadení domu, príľahlého pozemku a príslušenstva (§ 6 ods. 2 písm. a) zákona č. 182/1993 Z. z.). Za týmto účelom môže (musí) použiť prostriedky z fondu prevádzky, údržby a opráv, keďže z týchto prostriedkov sa financujú výdavky spojené s nákladmi na prevádzku, údržbu a opravy spoločných častí domu, spoločných zariadení domu, spoločných nebytových priestorov, príslušenstva a príľahlého pozemku, ako aj výdavky na obnovu, modernizáciu a rekonštrukciu domu (§ 10 ods. 3 zákona č. 182/1993 Z. z.). Navyše, zo žiadneho ustanovenia zákona č. 182/1993 Z. z. nevyplýva, že prostriedky z fondu prevádzky, údržby a opráv nie je možné použiť na údržbu či opravu príslušenstva bytového domu, ktoré sa nachádza na pozemku vo vlastníctve tretej osoby. Chodník je v zmysle § 43a ods. 3 písm. a) zákona č. 50/1976 Zb. stavebného zákona tzv. inžinierskou stavbou, a teda môže byť príslušenstvom bytového domu. Bolo by v rozpore so zmyslom zákona č. 182/1993 Z. z. a v rozpore s účelom správy bytových domov, pokiaľ by správcovia bytových domov nemohli vykonávať údržbu a opravu spoločných častí a príslušenstva bytového domu nachádzajúcich sa na príľahlých pozemkoch len z toho dôvodu, že tieto pozemky sú vo vlastníctve tretích osôb. Rozhodujúcim kritériom je to, že táto činnosť musí byť v záujme vlastníkov bytov

a nebytových priestorov v bytovom dome. Uviedol, že o nároku na náhradu trov konania súd rozhodne v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí (§ 262 ods. 1 CSP).

2. Proti tomuto uzneseniu podala odvolanie v zákonom stanovenej lehote žalobkyňa, žiadala, aby odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie zrušil a rozhodol tak, že návrhu v plnom rozsahu vyhovie a prizná jej náhradu trov konania v plnom rozsahu. Odvolanie odôvodnila tým, že súd prvej inštancie dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Podľa jej názoru dostatočne preukázala, že vlastnícke právo jej a žalovaných k pozemku, na ktorom má byť vyasfaltovaný predmetný chodník zo štítovej strany bytového domu nie je evidované na liste vlastníctva č. XXXX, vedenom Okresným úradom Bratislava, Okres Bratislava II, obec BA - I., H. Ú. I., čo je nesporné a potvrdil to aj súd v rámci jeho odôvodnenia. Na uvedenom liste vlastníctva je evidovaný len jeden pozemok s parc. č. XXX, pričom v žalobe uviedla aj skutočnosť vyplývajúcu zo samotného uznesenia, na základe ktorého sa má chodník nachádzať mimo tohto pozemku. Svedčí o tom aj následná otázka v rámci hlasovania, týkajúca sa spolufinancovania jeho realizácie vlastníkmi bytov a nebytových priestorov bytového domu D. XX, XX, XX evidovaného na odlišnom liste vlastníctva. To, že nekonkretizovala presnú parcelu, na ktorej má byť chodník postavený, nemôže bez ďalšieho znamenať automatické neosvedčenie jej legitímneho záujmu. Z podanej žaloby jasne vyplýva negatívne definovanie konkrétneho pozemku, a to pozemku evidovaného na liste vlastníctva č. XXXX, na ktorom chodník realizovaný nebude. Uviedla, že poukázala len na to, čo bolo uvedené v rozhodnutí vlastníkov bytov, pozemok ako aj chodník špecifikovala tak, ako bolo uvedené v rozhodnutí vlastníkov bytov. Nevie ako má chodník špecifikovať bližšie, keď sa domáha neplatnosti uznesenia vlastníkov bytov a nebytových priestorov, ktorým bol chodník špecifikovaný presne takto. K tvrdeniu súdu, že absolútna väčšina vlastníkov bytov a nebytových priestorov v bytovom dome evidovaných na liste vlastníctva č. XXXX sú súčasne podielovými spoluvlastníkmi parciel evidovaných na liste vlastníctva č. XXXX, uviedla, že to bolo uvedené už v žalobe a najmä to považuje za irelevantné, keďže sa nejedná o to isté vlastnícke právo, resp. ten istý obsah a rozsah vlastníckeho práva. Na liste vlastníctva č. XXXX sú evidované aj úplne odlišné subjekty od tých, ktoré sú evidované na liste vlastníctva č. XXXX a, ktoré v daných prípadoch vytvárajú úplne odlišné "majetkové spoločenstvo". S poukazom na komentáre k § 151o Občianskeho zákonníka, ako aj na rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 22.03.2017 sp. zn. 3SŽr/11/2016 namietala, že súd prvej inštancie odôvodňuje skutočnosť, že ide o príľahlý pozemok iba na základe prvého kritéria bez ďalšieho odôvodnenia, avšak v rámci daného prípadu je nutné pozerať aj na ostatné konkrétne okolnosti, a to vlastnícke vzťahy daných pozemkov a tiež jeho funkčné využitie. Nejde o parcelu, ktorú využívajú výlučne vlastníci bytov a nebytových priestorov bytového domu E.. Tak isto je pozemok, ktorý je síce príľahlý, vo vlastníctve odlišných subjektov, ktorí vytvárajú odlišné majetkové spoločenstvo disponujú vlastnými subjektívnymi právami a povinnosťami. Výstavba chodníka je preto právom, príp. povinnosťou vlastníkov parciel evidovaných na liste vlastníctva č. XXXX. Namietala, že správca nekoná v záujme žalobkyne a žalovaných z dôvodu, že pred písomným hlasovaním im zamlčal dôležité skutočnosti, sám neuviedol konkrétne číslo parcely, a tak náležite neoboznámil všetkých dotknutých vlastníkov o vyššie uvádzaných skutočnostiach. Zo strany správcu došlo k porušeniu jeho zákonných povinností ohľadom hospodárenia s majetkom vlastníkov bytov a nebytových priestorov s odbornou starostlivosťou a ochrany práv vlastníkov a uprednostňovania ich záujmov. Namietala aj nedostatočné odôvodnenie napadnutého uznesenia, keď súd celú podstatnú časť odôvodnenia vybavil len pár odsekmi, pričom je právom strany sporu, aby bolo rozhodnutie presvedčivo odôvodnené, čo sa nestalo. S poukazom na konštantnú judikatúru Ústavného súdu Slovenskej republiky, Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a Európskeho súdu pre ľudské práva, ako aj § 220 ods. 2 v spojení s § 234 ods. 2 C.s.p. namietala, že súd sa v odôvodnení uznesenia žiadnym spôsobom nevysporiadal so všetkými argumentmi žalobkyne a uznesenie preto nespĺňa požiadavky spravodlivého a zákonného rozhodnutia v zmysle uvedenej judikatúry. K odvolaniu priložila aj fotografiu z ďalšej mapy.

3. V prílohe podania doručeného súdu dňa 09.01.2024 predložila obrázok s vyznačením chodníka a v prílohe podania doručeného súdu dňa 25.01.2024 predložila kópiu hlasovacej listiny, ktorá bola vlastníkom bytov a nebytových priestorov predložená, z ktorej vyplýva, že žiadna mapa chodníka alebo iná špecifikácia chodníka ako tá, ktorú v návrhu a žalobe uviedla, sa na hlasovacej listine nenachádza.

4. Žalovaní vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalobkyne navrhli napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdiť a zaviazat žalobkyňu na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Uviedli, že im nebola doručená mapka, na ktorú sa žalobca odvoláva v žalobe a v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ale len mapka tvoriaca prílohu podania žalobkyne zo dňa 08.01.2024. V celom rozsahu

sa stotožnili s argumentáciou súdu, uvedenou najmä v bodoch 24. a 25. napadnutého uznesenia. Poukázali na to, že z podstaty zákona č.182/1993 Z.z. vyplýva, že správca bytového domu je len realizátorom autonómnej vôle vlastníkov, ktorí formami upravenými v zákone (hlasovania na schôdzi vlastníkov, písomné hlasovanie), slobodne rozhodujú o nakladaní so svojím spoločným majetkom, o.i. aj s finančnými prostriedkami nachádzajúcimi sa vo fonde prevádzky, údržby a opráv. V žiadnom prípade teda nemôže byť porušením povinností správcu konanie, naopak, je to jeho zákonná povinnosť, ak plní vôľu väčšiny vlastníkov. V konkrétnom prípade ide, s výnimkou jediného prehlasovaného vlastníka, ktorým je žalobca, o plnenie vôle všetkých hlasujúcich vlastníkov. Jediným prehlasovaným vlastníkom bola žalobkyňa, všetci ostatní vlastníci boli "za", pričom je zrejmé, že väčšina vlastníkov, ktorá bola "za" v počte 36, je nadpolovičnou väčšinou všetkých vlastníkov, a teda boli splnené všetky zákonné podmienky pre prijatie takéhoto rozhodnutia. Rozhodnutie bolo prijaté s úmyslom uľahčenia pešej komunikácie pre samotných vlastníkov, bez ohľadu na to, či sa týmto spôsobom zveľadil priamo ich majetok a už v zmysle argumentácie v napadnutom uznesení, išlo o príľahlé pozemky priamo k bytovému domu E. W..XXX, XXX, XXX v G., ktorých zveľadenie priamo ovplyvňuje kvalitu bývania, t.j. významne zlepšuje pešie komunikácie pre vlastníkov tohto bytového domu. Okrem prísne formálnych dôvodov, ktoré aj podľa ich názoru žalobkyňa neosvedčila, nenamietala žiaden racionálny dôvod, pre ktorý by malo byť vyhlásené písomné hlasovanie za neplatné. Poukázali na to, že rozhodnutie vlastníkov je výsledkom procesu tvorby ich kolektívnej vôle a je záväzné pre správcu, ktorý je povinný riadiť sa rozhodnutím vlastníkov bytov a nebytových priestorov. Právnym úkonom sa vôľa vlastníkov bytov a nebytových priestorov stane až tým, že ju správca navonok prejaví (§ 8b ods. 1 zákona č.182/1993 Z.z.). Z toho vyplýva, že rozhodnutia vlastníkov bytov na schôdzi vlastníkov príp. v písomnom hlasovaní, nie sú právnymi úkonmi a nemožno sa úspešne domáhať určenia ich neplatnosti. Vlastník bytu alebo nebytového priestoru má právo zúčastňovať sa na správe bytového domu a to okrem iného aj účasťou na schôdzi vlastníkov, príp. v písomnom hlasovaní, kde má právo hlasovať a ovplyvniť výsledok hlasovania vo veciach správy domu. Môže tak prejavíť svoju slobodnú vôľu a pokiaľ je prehlasovaný, má právo obrátiť sa na súd v zákonnej lehote, aby vo veci rozhodol. Vlastník teda nemôže napadnúť uznesenie ako rozhodnutie kolektívneho orgánu, ale môže napadnúť len jeho výsledok (rozsudok Krajského súdu v Bratislave 10Co/65/2021). Pri posudzovaní dôvodnosti žaloby podanej podľa § 14a ods. 1 zákona č. 182/1993 Z.z., ako aj návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, nemožno opomenúť, že rozhodnutia vlastníkov bytov a nebytových priestorov nemožno považovať za právny úkon, nakoľko schôdza vlastníkov nie je subjektom práva, ktorý disponuje právnou subjektivitou a spôsobilosťou na právne úkony (tzv. non-subjekt). Preto na rozhodnutia vlastníkov bytov nie je možné aplikovať ustanovenia o právnych úkonoch a je prípustný postup len v medziach ustanovenia § 14a ods. 8 zákona č. 182/1993 Z.z. V tejto súvislosti poukázali aj na rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 1Co/192/2009 zo dňa 23.09.2010. Súd musí pri rozhodovaní o žalobe podanej podľa § 14a ods. 8 zákona č. 182/1993 Z.z. rešpektovať, že práve hlasovaním uskutočňujú vlastníci bytov a nebytových priestorov svoje právo rozhodovať o veciach týkajúcich sa správy domu. Súd nemožno považovať za "odvolací orgán" voči týmto rozhodnutiam. Súd nie je povinný preskúmať a kontrolovať, či sú tými najsprávnejšími, ktoré mohli prijať, resp. tieto rozhodnutia zrušiť alebo zmeniť, len z dôvodu, že ich za najsprávnejšie nepovažuje prehlasovaný vlastník. Zrušenie rozhodnutia prijatého vlastníkami bytov a nebytových priestorov je namieste najmä vtedy, ak žalobca preukáže, že ide o rozhodnutie, ktoré napr. zvýhodňuje určitú časť vlastníkov voči iným vlastníkom, alebo tam, kde preukáže, že prijaté rozhodnutie je v rozpore so zákonom alebo so zmluvou o výkone správy.

5. Odvolací súd preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie v celom rozsahu a v medziach uplatnených odvolacích dôvodov, ktorým je viazaný (§ 380 ods. 1 C.s.p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p. a *contrário*) a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne nie je dôvodné.

6. Pri posudzovaní dôvodnosti návrhu žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia súd prvej inštancie správne skúmal splnenie základných predpokladov pre nariadenie neodkladného opatrenia, ktorými sú danosť práva (nároku) a existencia potreby bezodkladnej úpravy pomerov medzi stranami sporu alebo obavy, že vykonanie exekúcie súdneho rozhodnutia bude ohrozené, pokiaľ nemožno tento účel dosiahnuť zabezpečovacím opatrením. Pre nariadenie neodkladného opatrenia sa tak vyžaduje hodnoverné osvedčenie aspoň základných skutočností potrebných pre záver o dôvodnosti a trvaní nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana, ako aj dostatočné opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich nevyhnutnosť potreby neodkladnej úpravy pomerov medzi stranami alebo obavu z ohrozenia exekúcie. Neodkladné opatrenie je tiež výnimočným opatrením, keď strany sporu nemusia byť pred jeho nariadením vypočuté, súd nevykonáva dokazovanie ako vo veci samej, ale rozhoduje

iba na základe skutočností tvrdených v návrhu na jeho nariadenie, prípadne v žalobe, ak bola podaná, a na základe listinných dôkazov k nim pripojených. Je preto potrebné, aby navrhovateľ neodkladného opatrenia svoje tvrdenia aspoň osvedčil, a to aspoň do tej miery, že možno dôvodne nadobudnúť presvedčenie o ich pravdivosti a hodnovernosti tak, aby tieto tvrdenia umožnili súdu prijať záver o dôvodnosti a trvaní nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana, a taktiež záver o potrebe úpravy pomerov.

7. Odvolací súd po zhodnotení relevantných skutočností vzťahujúcich sa na vec, vyplývajúcich z tvrdení žalobkyne v žalobe, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a z predložených listinných dôkazov, dospel k záveru zhodnému so záverom súdu prvej inštancie, že v danom prípade neboli splnené zákonné podmienky na nariadenie žalobkyňou navrhnutého neodkladného opatrenia, keď žalobkyňa neosvedčila dôvodnosť nároku, ktorému žiada poskytnúť ochranu, avšak čiastočne z iných dôvodov ako uvedených súdom prvej inštancie v odôvodnení napadnutého uznesenia.

8. Odvolací súd sa nestotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že žalobkyňa neosvedčila skutočnosť, že predmetný chodník sa nachádza na pozemku nepatriacom vlastníkom bytov a nebytových priestorov bytového domu E. W.. XXX, XXX, XXX G., z dôvodu, že neosvedčila konkrétnu polohu (umiestnenie) predmetného chodníka; nekonkretizovala, o aký chodník má presne ísť, t. j. kde presne sa má táto stavba nachádzať (na akej parcele), v dôsledku čoho nemal za osvedčené jej základné skutkové tvrdenie, že peniaze z fondu prevádzky, údržby a opráv bytového domu majú byť použité na vyasfaltovanie chodníka nachádzajúceho sa na pozemku, ktorý nie je vo vlastníctve vlastníkov bytov a nebytových priestorov v predmetnom bytovom dome. I keď je pravdou, že konkrétnu polohu predmetného chodníka neosvedčila (ani netvrdila), kde sa má chodník nachádzať, na akej parcele, dôvodne žalobkyňa v odvolaní namieta, že predmetný pozemok konkretizovala jeho negatívnym vymedzením, keď tvrdila a predloženými listinami aj osvedčila, že na liste vlastníctva č. XXXX je evidovaný len jeden pozemok s parcelným číslom XXX, na ktorom predmetný chodník nemá byť realizovaný, pričom v návrhu tiež uviedla, že správca konštatoval, že osloví druhého správcu, ktorý zodpovedá za susedný pozemok a navrhne mu spolupodielanie sa na nákladoch na rekonštrukciu chodníka. Skutočnosť, že vlastními pozemku, na ktorom sa má nachádzať predmetný chodník, nie sú len vlastníci bytov a nebytových priestorov bytového domu E., vyplýva aj z bodu 9 zápisnice zo schôdze vlastníkov zo dňa 19.09.2023, na ktorý poukázal aj súd prvej inštancie v odôvodnení uznesenia a podľa ktorého má správca pred realizáciou požiadať Spoločenstvo vlastníkov bytov D. o súhlas ako spoluvlastníka pozemku a vyjadrenie SVB k spolupodielaniu sa na nákladoch asfaltovania. Taktiež z Otázky č. 2 uvedenej v Zápisnici z vyhodnotenia písomného hlasovania, predloženej žalobkyňou vyplýva, že v rámci tejto investičnej akcie sa uvažovalo aj o spolupodielaní sa vlastníkov bytového domu D. XX, XX, XX I. G.. Okrem toho z Otázky č. I uvedenej v tejto zápisnici je zrejme, že aj v rozhodnutí vlastníkov, určenia neplatnosti ktorého sa domáha žalobkyňa v konaní vo veci samej, bol predmetný chodník špecifikovaný rovnakým spôsobom ako žalobkyňou v jej návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a v žalobe.

9. Odvolací súd však dospel k záveru, že nárok žalobkyne, ktorému žiada poskytnúť ochranu nariadením navrhnutého neodkladného opatrenia, nemožno považovať za osvedčený z dôvodu, že žalobkyňa neosvedčila svoju aktívnu vecnú legitímáciu na podanie žaloby a návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 14a ods. 8 zákona č. 182/1993 Z. z. "Aktívnou vecnou legitímáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - žalobcovi ním uplatňované právo (nárok), respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúmanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou každého súdneho konania. Súd vecnú legitímáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiaden z účastníkov konania nenamieta. To, že sa súd výslovne k vecnej legitímácii nevysloví, neznamená, že sa ňou v konaní nezaoberal" (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo 205/2009 zo dňa 29.06.2010).

10. Žalobkyňa sa podanou žalobou domáha v konaní vo veci samej určenia neplatnosti rozhodnutia vlastníkov bytov a nebytových priestorov v bytovom dome podľa § 14a ods. 8 zákona č. 182/1993 Z. z. Žalobkyňa osvedčila, že je vlastníčkou bytu v predmetnom bytovom dome, avšak uvedené ustanovenie umožňuje výlučne prehlasovanému vlastníkovi obrátiť sa na súd, aby vo veci rozhodol. Z uvedeného vyplýva, že bolo potrebné, aby žalobkyňa osvedčila, že sa hlasovania o tomto rozhodnutí zúčastnila, hlasovala proti jeho prijatiu a zároveň, že bola prehlasovaná. Žalobkyňa tieto skutočnosti neosvedčila a ani ich netvrdila v žalobe ani v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Keďže žalobkyňa neosvedčila jej postavenie ako prehlasovaného vlastníka bytu, keď žiadnym spôsobom neosvedčila, že

sa zúčastnila hlasovania vlastníkov bytov a nebytových priestorov v predmetnom bytovom dome, ktorým bolo prijaté rozhodnutie vlastníkov, určenia neplatnosti ktorého sa domáha, ako aj že hlasovala proti jeho prijatiu a bola prehlasovaná, neosvedčila z tohto dôvodu svoju aktívnu vecnú legitimitáciu v konaní vo veci samej, do právoplatného skončenia ktorého žiadala nariadiť ňou navrhnuté neodkladné opatrenie a preto pre jeho nariadenie nebola splnená zákonom stanovená podmienka osvedčenia nároku.

11. Žalobkyňa až v odvolacom konaní v prílohe podania doručeného súdu dňa 25.01.2024 predložila hlasovaciu listinu, a to za účelom preukázania, že neobsahuje inú špecifikáciu chodníka ako tú, ktorú uviedla v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a v žalobe. Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len z dôvodov výslovne uvedených v § 366 pod písm. a/ až d/ C.s.p. Žalobkyňa existenciu žiadneho z týchto dôvodov netvrdila ani nepreukázala a preto na tento listinný dôkaz nemožno v odvolacom konaní prihliadať.

12. Súd prvej inštancie zamietnutie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnil aj tým, že i keď to nemožno ustáliť s istotou, možno sa domnievať, že predmetný chodník sa nachádza na parcele registra "U." parc. č. XXX/X zapísanej na liste vlastníctva č. XXXX pre k. ú. I., ktorá spĺňa definíciu tzv. príľahlého pozemku v zmysle § 2 ods. 6 zákona č. 182/1993 Z. z. pričom vychádzal z polohy pozemku a ďalej dospel k záveru, že s najväčšou pravdepodobnosťou chodník nachádzajúci sa na tomto pozemku, slúži výlučne vlastníkom bytov a bytových priestorov v bytovom dome a preto ide o príslušenstvo bytového domu. Pokiaľ správca vykonáva rekonštrukciu chodníka nachádzajúceho sa na príľahlom pozemku, plní tým svoje zákonné povinnosti pri správe bytového domu, medzi ktoré patrí okrem iných aj povinnosť zabezpečiť prevádzku, údržbu, opravy, rekonštrukciu a modernizáciu spoločných častí domu, spoločných zariadení domu, príľahlého pozemku a príslušenstva (§ 6 ods. 2 písm. a) zákona č. 182/1993 Z. z.). Za týmto účelom môže (musí) použiť prostriedky z fondu prevádzky, údržby a opráv, keďže z týchto prostriedkov sa financujú výdavky spojené s nákladmi na prevádzku, údržbu a opravy spoločných častí domu, spoločných zariadení domu, spoločných nebytových priestorov, príslušenstva a príľahlého pozemku, ako aj výdavky na obnovu, modernizáciu a rekonštrukciu domu (§ 10 ods. 3 zákona č. 182/1993 Z. z.). Žalobkyňa v odvolaní nenamieta záver súdu, že svojou polohou predmetný pozemok bezprostredne prilieha a obklopuje bytový dom E.Á., ale namieta, že súd prvej inštancie dospel k záveru o tom, že ide o príľahlý pozemok iba na základe prvého kritéria bez ďalšieho odôvodnenia, a potrebné je zohľadniť aj ostatné konkrétne okolnosti daného prípadu a to vlastnícke vzťahy daných pozemkov a jeho funkčné využitie, pričom namietala, že nejde o parcelu, ktorú využívajú výlučne vlastníci bytov a nebytových priestorov bytového domu E.. Na tieto skutočnosti, najmä na funkčné využitie predmetného pozemku, nemožno vykonávať dokazovanie v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia; v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia súd nevykonáva dokazovanie ako v konaní vo veci samej. Skutočnosť, či predmetný chodník slúži výlučne vlastníkom bytového domu a ďalšie skutočnosti relevantné pre posúdenie, či ide o príľahlý pozemok k predmetnému bytovému domu v zmysle zákona č. 182/1993 Z. z., môžu byť predmetom posudzovania na základe dokazovania vykonaného v konaní vo veci samej, avšak vzhľadom na to, že z hľadiska polohy predmetný pozemok spĺňa jedno z kritérií, z ktorého treba vychádzať pri posudzovaní tejto otázky, nemožno pre účely nariadenia neodkladného opatrenia považovať za osvedčené, že o príľahlý pozemok nejde.

13. Odvolací súd posúdil ako nedôvodné námietky žalobkyne, že súd prvej inštancie napadnuté uznesenie nedostatočne odôvodnil. Žalobkyňa vo svojom odvolaní len všeobecne namietala, že sa nevysporiadal so všetkými argumentmi žalobkyne, avšak neuviedla, s ktorými konkrétnymi jej argumentmi sa nevysporiadal. Odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade ust. § 220 ods. 2 C.s.p., vysporiadal sa v dostatočnom rozsahu so všetkými podstatnými tvrdeniami žalobkyne, svoje závery odôvodnil s poukazom na zákonné ustanovenia právnych predpisov, z ktorých vychádzal a zrozumiteľne vysvetlil aj svoje úvahy, ktorými sa pri aplikácii zákonných ustanovení riadil.

14. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 C.s.p. ako vecne správne potvrdil.

15. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí (§ 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 C.s.p.).

16. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.). Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote vydané dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.). Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, alebo ak je dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).